

PREGÓ DE LA FESTA MAJOR D'ALTAFULLA SANT MARTÍ 2024

Dissabte, 2 de novembre a les 19 h

Salvador Antón Laborda

Vilatans i vilatanes, bona tarda!

Gràcies a les entitats corresponents i a l'Ajuntament d'Altafulla per haver-me invitat a fer el Pregó de la Festa Major de Sant Martí. He de dir que al primer moment em vaig sentir aclaparat, però la veritat és que, alhora, vaig pensar que era una bona oportunitat per retre el meu sentit homenatge a Altafulla, i ara explicaré el perquè.

Vaig néixer l'any 1954 al bell mig de la vila de Gràcia de Barcelona, en un carrer on coneixíem els nostres veïns i veïnes no només pels seus noms sinó també pels seus oficis: cal carboner, cal sabater, cal sastre, etc.; on els nens i les nenes jugàvem a jocs de carrer, un carrer on es feia una festa major per a tots els veïns i veïnes, com en un poble petit, i una planta baixa, la dels meus pares (de lloguer) on es construïen i guardaven tots els elements de fusta i de cartó que guarnirien el nostre carrer. El meu pare era ebenista i col·laborava activament en aquesta gran festa anual que jo vivia amb molta alegria. L'àlbum de fotografies dels meus pares està ple d'imatges de les seves vacances a Altafulla d'abans del 1954, amb tiets i tietes; allà hi surten els famosos marges de pedra, la família fotografiada dalt la muntanya de Sant Antoni amb l'ermita encara sense cap urbanització, el riu Gaià, el castell dels Montserrat, el castell de Tamarit, la creueta del Comunidor, a la platja, al cantó del fortí... una Altafulla romàntica, però no tan ruïnosa com la que he pogut veure a l'arxiu de fotografies antigues del Centre d'Estudis d'Altafulla.

Jo encara no havia nascut quan els meus pares, la Josefina, aragonesa, i el Salvador, català, van començar a venir a Altafulla en tren amb el meu germà gran, l'Ernest; aleshores s'allotjaven en un hostal-fonda que hi havia a la Barceloneta. Amb els anys, una tieta meua va comprar una casa al número 16 del carrer de l'Hostal i tota la família hi anàvem a passar les vacances; érem als anys 60 i jo, a punt per ser un adolescent, de seguida vaig quedar captivat perquè la vida dels vilatans era molt semblant a la del meu carrer. La Josefina anava a la perruqueria de l'Obdúlia i el fuster del davant, el Martí, m'omplia les butxaques d'avellanes cada cop que anava a la seva fusteria. En

mi també va començar a néixer aquesta relació amb els veïns i veïnes més propers; recordo que els nostres veïns, la Carmeta i el Sr. Torres, van ajudar molt la família a principis dels anys 70 en el moment d'un fatal i mortal accident ocorregut al coll d'Alforja; després d'aquest fet terrible la meua tieta va vendre la casa. La Josefina i el Salvador van continuar venint en tren —mai van tenir cotxe— i un temps després van llogar el número 1 del carrer Martí d'Ardenya, davant la botiga de la Paquita Sendra, on anàvem a comprar, com també a l'Spar de la Manolita i a la botiga de la Sra. Isabel, al carrer de Dalt. Anys més tard vam anar al carrer de Mossèn Miquel Amorós, a l'escala de la Sra. Isabel. Sempre de lloguer. Ah!, i les paelles cada 15 d'agost al Park!

Aquesta passió per Altafulla també la vaig encomanar a la Marisa, la meua dona, i els meus cosins, que ja havien viscut al carrer de l'Hostal, van establir la seva segona residència a Altafulla: la Lali i el Vicens anaven un cop a l'any a sopar o a dinar a casa dels pares del Martí Royo, qui els regalava algunes d'aquelles peces que deia que llençaria. Amb el meu cosí Ramón, la Marisa i jo, anàvem i veníem del Faristol i del Refugi, amb el Pepma del Refugi, temps després es van unir també els pintors i pintores del Cercle Artístic d'Altafulla, i seguíem pel Trifàsic, pel Bonbeach i pel Corral i, un temps abans, a l'única discoteca que hi havia a Altafulla: el Yola de la platja.

Sigui com sigui, els anys van anar passant i Altafulla va començar a créixer ràpidament, aquells camins que baixaven a la platja i aquells que pujaven a l'ermita de Sant Antoni van començar a desaparèixer. Passàvem tants bons moments a Altafulla que, un bon dia, la Josefina ve i em diu que havien comprat un nínxol al cementiri d'Altafulla per a quan arribés el moment quedar-se per sempre al poble; primer em va semblar un disbarat i després vaig pensar que ja faríem quan arribés el moment; i el primer moment va arribar per al Salvador un dia de l'any 2003 i el segon, per a la Josefina, un dia del 2006. Recordo que vaig trucar per telèfon al Vadó Gatell i ell em va dir “no pateixis, noi, deixa-ho a les meves mans” i jo vaig pensar, “ostres!, fins i tot és senzill morir-se a Altafulla”. Va venir un munt de gent del poble. A tot això també vaig pensar que si la roda de la meua vida la sentia tan vinculada a Altafulla, el normal era que m'empadronés, votés i pagués els meus impostos aquí, i així va ser. Tinc presents també les paraules de confort de la Joana un dia que jo estava xop, molt xop, i vaig anar a veure-la a l'Oficina de Turisme del carrer Marqués de Tamarit; ella, sempre tan propera amb tothom, va saber donar-me l'aixopluc que jo necessitava. I recordo que era un dia de juliol del 2007, perquè aquell dia una noia de 23 anys que passejava per la platja de Tamarit va rebre l'impacte d'un llamp.

Aquell any, el Fontxo va constituir, amb signatures de la ciutadania, una plataforma d'electors a la llista de la qual també hi era jo, i els vots obtinguts li van permetre ser regidor municipal en aquella legislatura. Sigui com sigui, jo anava pels carrers i parlava amb tothom, però si volia conèixer encara més Altafulla el normal era que

em fes soci del Centre d'Estudis d'Altafulla i un dia vaig decidir fer-me'n... la millor manera de conèixer la història, les tradicions, el patrimoni i la cultura, els seus homes i les seves dones. I, més tard, em vaig presentar per formar part de la junta com a vocal i així poder treballar i col·laborar conjuntament amb els meus companys i companyes de la vocalia en les tasques de recerca vinculades directament o indirectament amb Altafulla.

Com que tota la meva vida he desenvolupat el meu ofici treballant d'il·lustrador, dissenyador, pintor i docent, el normal era que conegués artistes d'Altafulla. I, un bon dia, em van convidar a formar part d'un cercle artístic acabat de néixer: el Cercle Artístic d'Altafulla, que es fundà un 19 de març de l'any 2003, amb la Marta de presidenta i el Marcel de vicepresident. El pintor Josep Sala va ser la persona que va generar i va crear les condicions, juntament amb altres pintors, per poder tenir una entitat de la qual poguessin formar part totes aquelles persones amb inquietuds artístiques. Com el Marcel sempre ha dit: les portes del Cercle estan obertes a tothom. El Fontxo va tenir un paper molt rellevant perquè el Cercle tingués un espai on desenvolupar les seves activitats, com eren les sessions de dibuix al natural amb model i poder fer exposicions. Com que primer vam estar a la Pallissa del Comunidor, també fèiem les exposicions a l'Era. Temps després va ser el Fontxo qui va suggerir i aconseguir que anéssim a la Pallissa de l'Era del Senyor, on també està el Museu Etnogràfic. Vaig conèixer i compartir molts bons moments amb els pintors Josep Sala i Salvador Ferré i Andreu, així com amb la Marta, el Marcel, el Ciuró, el Vallejo, el Bellido... amb qui m'he retrobat en la meva experiència creativa, i he dit aquests noms perquè són alguns dels fundadors del Cercle. L'any 2012, els socis i sòcies va nomenar-me president. Les nostres models han estat i són un encant, unes professionals que han estat un membre més del Cercle: els primers anys vam tenir com a model fixa la Gabriella i, temps després, la Xell, que ho va ser molts anys fins a una sobtada i trista desaparició; una altra fou la Paula i altres que van fer de model. Per cert, al principi hi havia qui pensava que allà dins només hi havia dones nues! Què hi farem!

Vaig conèixer la Laura Pijuan i ella em va convèncer per donar un nou estímul al Cercle, juntament amb altres companyes; era l'època de la pandèmia i la cosa estava fluixa, i així va néixer l'Art al Carrer, una mostra que oferim tots els primers diumenges de mes a l'Era del Senyor. Ah!, i encara que ja tothom ho sàpiga, moltes són les persones que ens parlen de la llum, del paisatge, dels colors i d'aquesta màgica sensació que transmet Altafulla, i és cert, però l'altre veritable paisatge d'Altafulla sou totes les altafullenques i altafullencs que feu d'Altafulla una singularitat molt especial.

He de dir també que durant aquests anys hem rebut facilitats i suport per part de l'Ajuntament d'Altafulla i de la regidoria de Cultura. I, per anar acabant, que ja toca, hi ha una galeria "de color de rosa" on alguns i algunes artistes del Cercle vam començar a fer exposicions, un espai artístic que ha sumat, amb el Cercle Artístic

d'Altafulla, un lloc de trobada de pintors, poetes, actrius i músics que es barregen amb els vilatans i vilatanes creant un altre espai singular dins la vila.

Ara sí! Visca els artistes!

Visca la Festa Major!

Visca Sant Martí!

I visca Altafulla!